

Informacje o Ustawie o pomocy dla ofiar przestępstw

1. Co zawiera ustawa o pomocy dla ofiar przestępstw?

Federalna ustawa o pomocy dla ofiar przestępstw z dnia 23 marca 2007 r. (Ustawa o pomocy dla ofiar przestępstw, OHG, SR 312.5) zastępuje z dniem 1 stycznia 2009 r. obowiązującą dotąd Ustawę o pomocy dla ofiar przestępstw z dnia 4 października 1991 r. Celem ustawy jest zapewnienie skutecznej pomocy dla osób, które padły ofiarą przestępstw, jak również polepszenie ich sytuacji prawnej. Pomoc ta obejmuje:

- Specjalistyczne doradztwo i opiekę
- ochronę ofiary i jej praw w trakcie postępowania karnego
- współmierne odszkodowanie i zadośćuczynienie

2. Kogo dotyczy Ustawa o pomocy dla ofiar przestępstw?

Zgodnie z ustawą pomoc otrzymują osoby, których fizyczna, seksualna lub psychiczna nietykliwość uległa bezpośredniemu naruszeniu w wyniku czynu karalnego (ofiara), i to niezależnie od tego, czy ustalono sprawcę i czy było to z jego strony działanie zawinione (Art. 1 OHG). Do takich czynów karalnych należą uszkodzenie ciała, zabójstwo, gwałt, zmuszanie do czynności seksualnych i wyzysk seksualny, groźba i przymuszenie w ciężkim przypadku, bezprawne pozbawienie wolności, wzięcie zakładnika, wypadek drogowy powodujący obrażenia ciała lub śmierć. Do czynów takich nie zalicza się naruszenia czci, rękoczynów, kradzieży lub oszustwa, ponieważ konsekwencją tych czynów karalnych nie jest bezpośrednio naruszenie nietykliwości. Bliscy krewni ofiary (np. małżonkowie, partnerzy, rodzice lub dzieci) mają odnośnie specjalistycznego doradztwa takie same prawa jak ofiara. Natomiast roszczenia w zakresie odszkodowania i zadośćuczynienia przysługują im tylko w ograniczonych ramach. Swoich roszczeń muszą dochodzić oni samodzielnie.

3. Do czego ma prawo ofiara?

Doradztwo i opieka

Ofiary mają prawo do bezpłatnego korzystania z porad oficjalnych poradni, które udzielają względnie pośredniczą w zapewnieniu ofierze pomocy medycznej, socjalnej, materialnej i prawnej. Poradnie udzielają lub pośredniczą w udzielaniu pomocy w formie natychmiastowej lub długotrwałej. Poza tym udzielają one ofiarom informacji na temat zakresu przysługującej im pomocy. Do środków w ramach pomocy natychmiastowej zalicza się np. zapewnienie tymczasowego zakwaterowania lub wstępnego wyjaśnienia sytuacji prawnej oraz wypłacanie zapomogi pieniężnej. Pomoc natychmiastowa jest często niewystarczająca do przezwyciężenia skutków traumatycznych przeżyć ofiary. W takim wypadku, w zależności od sytuacji materialnej ofiary (uwzględnia się dochody i majątek), mogą być przejęte koszty pomocy długotrwałej, udzielanej przez podmioty trzecie (psychoterapia, koszty adwokata, pomoc dla rodziny). O przyznaniu takiej pomocy decyduje na prośbę zainteresowanego Urząd d/s Zdrowia i Spraw Socjalnych.

Prawa w postępowaniu karnym

Jeżeli przeciwko sprawcy lub sprawczyni wszczęto postępowanie karne, to w każdym wypadku ofierze przysługuje podwyższona ochrona prawna. Ofiara może mianowicie żądać, aby

- posiedzenia sądu karnego odbywały się z wyłączeniem jawności;
- nie doszło do spotkania ze sprawcą w trakcie postępowania karnego;
- towarzyszyła jej zaufana osoba, jeżeli ofiara występuje w postępowaniu jako świadek lub udziela informacji;
- w przypadku czynu karalnego przeciwko jej nietykalności seksualnej przesłuchiwała ją osoba tej samej płci. Ofiara może generalnie odmówić odpowiedzi na pytania, które naruszają jej sferę intymną.

Odszkodowanie i zadośćuczynienie

Ofierze i jej najbliższemu krewnym przysługuje roszczenie do odszkodowania za doznane szkody w przypadku doznania uszczerbku na zdrowiu lub śmierci ofiary (Art. 19 OHG). Nie uwzględnia się szkód rzeczowych. W określonych okolicznościach można żądać zaliczki w ramach tego odszkodowania (Art. 21 OHG). Jeżeli uzasadnia to ciężki stopień doznanego uszczerbku, wówczas ofierze i jej najbliższemu krewnym przysługuje roszczenie do zadośćuczynienia (rekompensata za doznanie głębokiej krzywdy).

Podania o odszkodowanie lub zadośćuczynienie należy składać w **przebiegu pięciu lat od momentu zaistnienia** czynu karalnego, w przeciwnym razie roszczenia ulegają przedawnieniu. (Art. 25 OHG). Właściwy jest kanton, na obszarze którego popełniony został czyn karalny (Art. 26 OHG). Jeżeli do czynu karalnego doszło za granicą, wówczas odszkodowania ani zadośćuczynienia nie przyznaje się.

4. Jak winna postępować ofiara przestępstwa?

Osoba poszkodowana może bezpośrednio po dokonaniu czynu karalnego zaalarmować policję dzwoniąc pod numer alarmowy 117 lub zgłosić się na posterunku policji. W czasie rozmowy z ofiarą policja udziela najważniejszych informacji odnośnie Ustawy o pomocy dla ofiar przestępstw, a w szczególności przekazuje adresy poradni zajmujących się ofiarami w kantonie Schwyz. Po godzinach pracy poradni dla ofiar przestępstw, osoby poszkodowane mogą skorzystać z anonimowych porad telefonicznych w ramach akcji "Pomocna dłoń" pod numerem 143. Ofiara może również bezpośrednio po dokonaniu czynu karalnego zwrócić się do jednej z oficjalnych poradni.

Opferhilfe

Beratungsstelle Kanton Schwyz
Gotthardstrasse 61a
6410 Goldau

Tel. 0848 821 282

Fax 041 857 07 43

opferhilfes@arth-online.ch

www.arth-online.ch/opferhilfe